

SO‘Z TARKIBINI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA O‘RGANISHDA QO‘LLASH

Andijon davlat pedagogika instituti

Boshlang‘ich ta‘lim 3- kurs 309- guruh talabasi

Ismoilova Mohinur Xudoberdi qizi

ismoilovamohinur375@gmail.com

Anotatsiya: Ushbu maqolada so‘z tarkibini pedagogik texnologiyalar yordamida o‘rganishning samaradorligi va ahamiyati tahlil qilinadi. So‘z tarkibini o‘rganish, til o‘rganishda muhim o‘rin tutgan jarayonlardan biridir, chunki u so‘zlarning grammatik, semantik va fonetik jihatlarini tushunishni talab qiladi. Pedagogik texnologiyalar esa bu jarayonni yanada samarali qilishga yordam beradi. Zamonaviy ta‘lim metodlari, interaktiv vositalar, o‘quv dasturlari va boshqa texnologiyalar yordamida o‘quvchilarga so‘z tarkibini o‘rganish ko‘nikmalarini shakllantirish mumkin. Maqolada pedagogik texnologiyalarning ta‘lim jarayonidagi roli, ularning samaradorligini oshirishdagi o‘rni va so‘z tarkibini o‘rganishda qo‘llanish metodlari yoritiladi.

Kalit so‘zlar: Pedagogik texnologiyalar, so‘z tarkibi, interaktiv ta‘lim, elektron dasturlar, morfologiya, semantika, fonetika, ta‘lim samaradorligi, o‘quv dasturlari, innovatsion yondashuvlar.

Annotation: This article analyzes the effectiveness and importance of learning word structure using pedagogical technologies. Learning word structure is one of the essential processes in language learning as it requires understanding the grammatical, semantic, and phonetic aspects of words. Pedagogical technologies enhance this process, making it more effective. Modern educational methods, interactive tools, educational programs, and other technologies can help develop students' skills in learning word structure. The article discusses the role of pedagogical technologies in the educational process, their contribution to increasing efficiency, and methods of applying them in learning word structure.

Keywords: Pedagogical technologies, word structure, interactive learning, educational programs, morphology, semantics, phonetics, educational efficiency, learning tools, innovative approaches.

Аннотация: В данной статье рассматривается эффективность и важность изучения структуры слов с помощью педагогических технологий. Изучение структуры слов является одной из ключевых составляющих процесса обучения языку, поскольку оно требует понимания грамматических, семантических и фонетических аспектов слов. Педагогические технологии делают этот процесс более эффективным. Современные образовательные методы, интерактивные инструменты, образовательные программы и другие технологии могут помочь в развитии навыков учащихся в изучении структуры слов. В статье рассматривается роль педагогических технологий в образовательном процессе, их влияние на повышение эффективности и методы их применения в изучении структуры слов.

Ключевые слова: Педагогические технологии, структура слов, интерактивное обучение, образовательные программы, морфология, семантика, фонетика, эффективность образования, учебные инструменты, инновационные подходы.

Soʻz tarkibini oʻrganish tili taʼlimining muhim qismlaridan biridir. Bu jarayon oʻquvchilarga soʻzlarning tuzilishi, morfologiyasi, semantikasi va fonetik xususiyatlarini tushunishga yordam beradi. Pedagogik texnologiyalarni qoʻllash, oʻquvchilarning soʻz tarkibini oʻrganishdagi muvaffaqiyatlarini oshirishda samarali vosita hisoblanadi. Zamonaviy taʼlim texnologiyalaridan foydalanish oʻquv jarayonini jonlantirib, oʻquvchilarga interaktiv va samarali taʼlim berishga imkon yaratadi. Ushbu maqolada soʻz tarkibini pedagogik texnologiyalar yordamida oʻrganishning metodik asoslari va ularning taʼlim jarayonidagi ahamiyati yoritiladi.

Soʻz tarkibi tilshunoslikda soʻzning tuzilishini oʻrganadigan fan boʻlib, morfologiya, sintaksis, fonologiya kabi qismlarni oʻz ichiga oladi. Soʻz tarkibini oʻrganish nafaqat soʻzlarning grammatik strukturasi, balki ular orasidagi bogʻlanishlarni, maʼno qatlamlarini ham tushunishni talab qiladi. Pedagogik texnologiyalar yordamida oʻquvchilarni soʻz tarkibini oʻrganishga tayyorlashda interaktiv yondashuvlar va

texnologik vositalar, masalan, multimediali dasturlar va onlayn platformalar keng qo'llaniladi.

Pedagogik texnologiyalar ta'limning samaradorligini oshirishga yordam beradigan metodologik yondashuvlardir. O'quv jarayonida interaktiv vositalar, elektron o'quv dasturlari, o'quvchi markazli yondashuvlar, va o'yin texnologiyalari qo'llaniladi. Bu texnologiyalar o'quvchilarning so'z tarkibini o'rganishda faolligini oshiradi, mantiqiy fikrlashni rivojlantiradi va ularning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantiradi.

So'z tarkibini o'rganishda elektron o'quv dasturlari va ilovalar samarali vosita hisoblanadi. Bu dasturlar o'quvchilarga morfologik tahlil qilish, so'z tuzilishini ko'rish va o'zlashtirish imkonini beradi. Misol uchun, "WordMind" kabi dasturlar yordamida o'quvchilar so'zlarning ma'no va grammatik tuzilishini vizual tarzda ko'rishi mumkin. Bunday dasturlar o'quvchilarga ko'proq motivatsiya qilishga yordam beradi va ular uchun o'rganishni qiziqarli qiladi.

Interaktiv ta'lim platformalari, masalan, Quizlet, Kahoot va Duolingo kabi ilovalar, o'quvchilarga so'z tarkibini mustahkamlashda ko'maklashadi. Bu platformalar orqali o'quvchilar turli o'yinlar va testlar yordamida so'zlarni yodlash va ularning tarkibini amaliy ravishda o'rganishadi. Interaktiv usullar o'quvchilarning ta'lim jarayonida faol ishtirok etishlarini ta'minlaydi va o'rganish jarayonini qiziqarli qiladi.

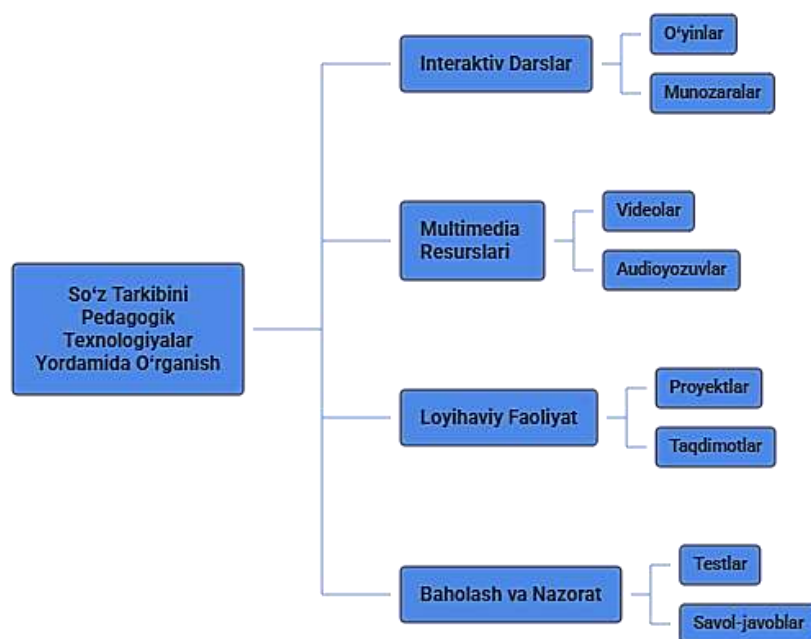
So'z tarkibini o'rganish jarayonida pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish uchun turli metodik yondashuvlar mavjud. Quyida ba'zi metodlar yoritiladi:

O'yinlar yordamida o'quvchilarga so'zlarning tarkibini o'rganish juda samarali bo'ladi. Masalan, "So'z yig'ish" o'yini, unda o'quvchilar belgilangan vaqtda ma'lum bir so'zning tarkibiy qismlarini to'plashlari kerak. Bu o'yin nafaqat so'zlarning morfologik tuzilishini o'rgatadi, balki o'quvchilarga vaqtni boshqarish va tez qaror qabul qilish ko'nikmalarini ham oshiradi.

Loyiha ishlari o'quvchilarga so'z tarkibini amaliy ravishda o'rganishga yordam beradi. O'quvchilar, masalan, biror mavzu asosida o'zlariga so'zlar yaratib, ularni grammatik jihatdan tahlil qilib, boshqa o'quvchilarga taqdim etishlari mumkin. Bunday ishlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantiradi va ularni mustaqil ishlashga undaydi.

Multimediali resurslar, masalan, videolar va animatsiyalar yordamida soʻz tarkibini oʻrganish samaradorligini oshiradi. Oʻquvchilarga turli tillardagi soʻzlarning ishlatilishini koʻrsatadigan animatsion videolar ularning diqqatini toʻgʻri joyga qaratadi va maʼlumotlarni mustahkamlashda yordam beradi. Shu bilan birga, bu usul oʻquvchilarga vizual va auditorial tarzda oʻrganishni taʼminlaydi.

Soʻz tarkibini pedagogik texnologiyalar yordamida oʻrganish taʼlim jarayonining samaradorligini oshiradi va oʻquvchilarga ilmiy va amaliy maʼlumotlarni tez va samarali oʻzlashtirish imkoniyatini yaratadi. Interaktiv metodlar, elektron dasturlar va multimediali resurslar soʻz tarkibini oʻrganishni yanada qiziqarli va samarali qiladi. Oʻquvchilarga soʻzlarning tuzilishi, morfologiyasi va semantikasini tushuntirishda pedagogik texnologiyalarni qoʻllash zarurati bugungi kunda taʼlim tizimi uchun dolzarb masalalardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Oʻzbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab taʼlimi vazirligi. Boshlangʻich taʼlim davlat taʼlim standarti va oʻquv dasturi. – Toshkent, 2022.
2. Oʻzbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab taʼlimi vazirligi. 4-sinf “Tabiiy fan” darsligi. – Toshkent: Respublika taʼlim markazi, 2023.

3. To‘xtayeva G., Yuldasheva M. Ekologik ta’lim va tarbiya metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Tafakkur, 2020.
5. Goydoyev R. Pedagogik texnologiyalar va ularning ta’lim jarayonidagi o‘rni. – Toshkent: O‘qituvchi, 2019.